

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarih ve no: 22.05.2019 -310
Karar Tarih ve no : 22.05.2019 - 7625

Toplantı Yeri
ESKİŞEHİR

Afyonkarahisar İli, Merkez, Kocatepe Beldesi (Büyükkalecik Beldesi), Kocatepe Mah., 0 ada, 333 parselde yer alan Harman Çeşmesi'nin koruma alanının belirlenmesi çalışmalarında kullanılmak üzere sayısal kadastro verilerinin iletildiği Afyonkarahisar Valiliği (Kadastro Müdürlüğü) 16.04.2019 tarih ve 84082599-170.03.01-E.1814122 sayılı yazısı, Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nün 14.05.2019 tarih ve 35030805-150.01-E.73198 sayılı yazısı ile 15.05.2019 tarih ve 35030805-150.01- 229438 sayılı yazısı ile Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarının 10.04.2019 tarih ve 171255 sayılı raporu ile 20.05.2019 tarih ve 236417 sayılı dosya inceleme raporu okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Afyonkarahisar İli, Merkez, Kocatepe Beldesi (Büyükkalecik Beldesi), Kocatepe Mah., 0 ada, 333 parselde yer alan, 22.09.2017 tarih ve 5593 sayılı Kararımız ile II.(İki) Grup korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli Harman Çeşmesine ilişkin hazırlanan korunma alanı krokisinin uygun olduğuna; bahsi geçen korunma alanı içinde Kurulumuzdan izinsiz herhangi bir fiziki ve inşai müdahalede bulunulmamasına; ayrıca 22.09.2017 tarih ve 5593 sayılı Kararımızda çeşmenin adının sehven Aharönü Çeşmesi olarak belirtildiği anlaşıldığından, Harman Çeşmesi olarak düzeltilmesine; bu doğrultuda Vakıflar Bölge Müdürlüğüne yeniden hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA KURULU			HARİTA NO:
İLİ : Afyonkarahisar	İLÇESİ : Merkez	Köy / Mahalle:- Kocatepe - Aharönu Mevkii Kayönü	KORUMA DERECESİ:	ANITSAL:
SOKAK VE KAPI NO:	KADASTRO PAFTA:	ADA: 0 PARSEL:333?		ÇEVRESEL:
ADI: Harman Çeşmesi	YAPTIRAN: -	YAPAN: -	MİMARİ ÇAĞI (Üslup): Cumhuriyet Dönemi	ÇEVREYE AYKIRI:
	YAPIM TARİHİ: H.1328-M.1910	KİTABE: var	VAKFİYE: YOK	

GENEL TANIM: Sade görünüşlü ve küçük boyutlu çeşmenin iki paye formu verilmiş düşey taşıyıcıyla taşınan yuvarlak kemerli bir niş içerisinde aynalığı bulunmaktadır. Çeşmenin aynalığında mermer bir yazı kitabesi bulunmaktadır. Bu kitabenin üzerinde eksik harfler olmakla birlikte "ve minel mai külli şey'in hay" (Biz her şeyi sudan yarattık) yazısının olduğu düşünülmektedir. 1910 tarihli olabileceği tahmin edilmektedir.

A İYİ	TAŞIYICI YAPI	A ÜST	İÇ YAPI	A SÜSLEME	RUTUBET	A YOK
B ORTA		B YAP		B ELEMANLARI		B İZİ VAR
C FENA		C I		C		B ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF:

GÖZLEMLER :

AYRINTILI TANIM:

Moloz taşlarla örülmüş bir bahçenin duvarına sonradan yerleştirildiği anlaşılmıştır. Dikdörtgen planlı çeşmenin alt bölümünün bulunmadığı tespit edilmiş, kırıldığı için bugünkü duvarın üzerine yerleştirildiği düşünülmektedir. Sade görünüşlü ve küçük boyutlu çeşmenin iki paye formu verilmiş düşey taşıyıcıyla taşınan yuvarlak kemerli bir niş içerisinde aynalığı bulunmaktadır. Çeşmenin aynalığında mermer bir yazı kitabesi bulunmaktadır. Bu kitabenin üzerinde eksik harfler olmakla birlikte "ve minel mai külli şey'in hay" (Biz her şeyi sudan yarattık) yazısının olduğu düşünülmekte ancak ma yani su kelimesi okunamamıştır. Bu durumda yazı biz her şeyi yarattık gibi bir anlam taşımaktadır. Tarih olarak kitabenin alt bölümünde tam net okunamayan tarihin H. 1328? tarihi (M.1910) olabileceği değerlendirilmiştir. Belediye yetkililerince yapılan şifahi görüşmede Belde halkının yörük olduğu, Cumhuriyet Dönemiyle birlikte yerleşik hayata geçtiği, belde de Osmanlı Dönemine ait herhangi bir eski eser bulunmadığı bilgisine ulaşılmıştır. Çeşmenin mermer kitabesi ana malzeme olan kireç taşına benzer yumuşak taşla uyumsuz görüldüğünden kitabenin başka bir yerden alınıp yerleştirilmiş olabileceği de düşünülmelidir. Yuvarlak kemerli nişin altında iki paye arasındaki bölümde Arapça rakamlarla ancak miladi takvime göre 1938 tarihi yer almakta olup, ya onarım ya da çeşmenin taşınma tarihini belirttiği düşünülmektedir. Çeşmenin kırıldığı yerin altında duvarın içine kare planlı bir niş açılmıştır. Bu nişin su kabı koymak için oluşturulduğu düşünülmektedir. Çeşmenin yalağının sonradan yapıldığı anlaşılmakta olup, üç lülesi bulunmakta ancak su akmamaktadır. Çeşmenin oldukça harap olduğu görülmüş, büyük ölçüde özgünlüğünü yitirdiği düşünülmektedir.

Geç dönem mahalle çeşmesi örneklerinden olan Harman çeşmesinin kim tarafından inşa edildiği bilinmemekte, tarihi de net okunmadığı için 20. Yüzyıl çeşmelerinden kabul edilebileceği düşünülmektedir. Söz konusu çeşmenin eski eser niteliği bulunduğundan Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmesi tarafımızca uygun bulunmaktadır.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON

ORJİNAL KULLANIM :

Çeşme

BUGÜNKÜ KULLANIM :

Çeşme

ÖNERİLEN KULLANIM

Çeşme

HAZIRLAYANLAR :

Ebru EYNALLI
Sanat Tarihçisi

Ahmet AYDIN
Kütahya Vakıflar Bölge Müdürü

YAYIN DİZİNİ

EKLER:

RAPOR	+
FOTOĞRAF	+
RÖLÖVE PROJESİ	-
RESTORASYON PROJESİ	-
HARİTA	-
KROKİ	-
KİTABE	-
VAKFİYE	-

KONTROL EDEN:

KURUL KARARLARI:

REVİZYON:

KURUL ONAYI:

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARI KORUMA BÖLGE
KURULU'NUN 22/05/2019 TARİH VE 7625.....

SAYILI KARAR EKİDİR.

ASLI GEBİDİR.

Asiye SAĞLAM

Bölge Kurulu Başkanı

KORUNMA ALANI KROKİSİ

İL : AFYONKARAHİSAR

İLÇE : MERKEZ

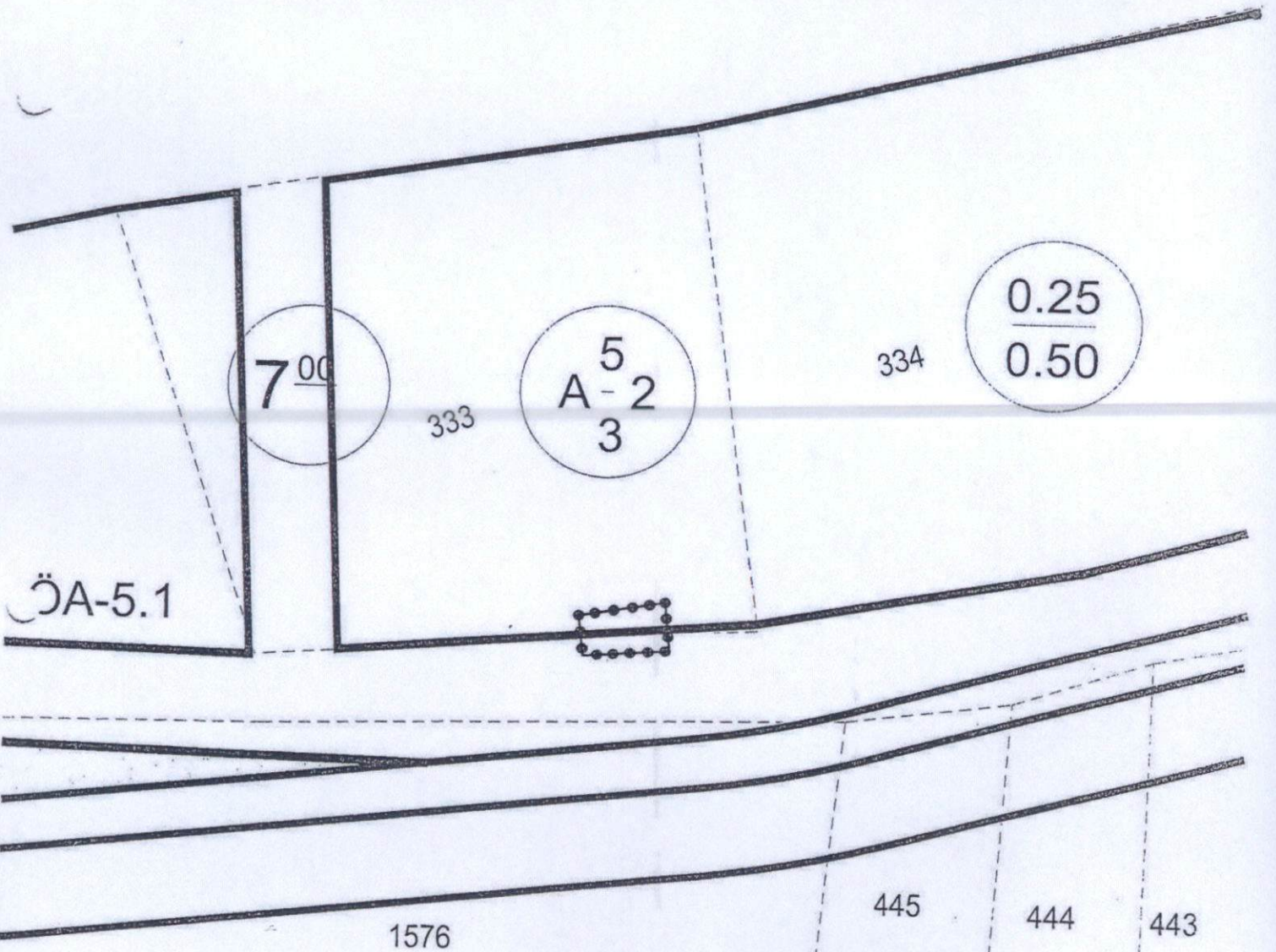
MAH/KÖY : KOCATEPE

ADA / PARSEL : - / 333

●●●●● KORUNMA ALANI SINIRI

ITRF-3°

Nokta No	Y	X
1	543981.686	4284015.263
2	543989.061	4284016.527
3	543989.483	4284012.290
4	543982.089	4284011.745

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARI KORUMA BÖLGE
KURULU'NUN 22/05/2019 TARİH VE 7625
SAYILI KARARI EKİDİR.
ASLI GİBİDİR.
Asiye ŞİMŞEK
Bölge Koruma Müdürü